

نگاهی به نحوه مواجهه کشورهای مختلف با تخلفات ورزشی مدیران

استعفا قبل از برکناری

سیامک حاجی
روزنامه‌نگار

کشورهای مختلف براساس قوانین خود برخورد‌های متفاوتی با تخلفات و قانون‌شکنی مقامات خود دارند. استعفا یا برکناری مهم‌ترین راهکارها در برخورد با مشکلاتی است که در بخش‌های مختلف ازجمله ورزش رخ می‌دهد و معمولا پس از رسوایی‌ها یا سوءمدیریتی که در دوران یک حضور یک وزیر یا رئیس فدراسیون در مسند قدرت رخ می‌دهد خود آنها به این نتیجه می‌رسند که بهتر است از سمت خود کنار بروند یا اینکه ازسوی مقامات بالادستی خود برکنار می‌شوند. البته مواردی هم وجود داشته که فرد موردنظر حتی به پست‌های بهتری هم رسیده و ارتقای شغلی گرفته است. در ادامه به بررسی چند مورد از این اتفاقات در کشورهای مختلف و واکنش‌ها نسبت به آن می‌پردازیم.

استعفای وزیربزرگلی

در سال ۲۰۱۱ آورلانو سیلوا، وزیر ورزش وقت برزیل اعلام کرد که به دنبال اتهامات فساد مالی که به او زده شده، ترجیح می‌دهد از سمتش کناره‌گیری کند تا آسیبی به وجهه دولت این کشور وارد نشود. برزیل در آن زمان خود را برای میزبانی دو رویداد مهم در سال‌های بعد آماده می‌کرد؛ جام جهانی ۲۰۱۴ و همچنین المپیک ۲۰۱۶ قرار بود در این کشور برگزار شود و به همین دلیل دولت سرمایه‌گذاری زیادی در بخش ورزش انجام داده بود. در این میان اتهاماتی به سیلوا وارد شد و او متهم به سوءاستفاده از قدرت و همچنین تخلفات فسادآمیز شد. دادگاه عالی این کشور پرونده‌ای در این زمینه باز کرد تا به

اتهامات رسیدگی کند و سیلوا هم در این شرایط بهترین چاره را در استعفا دید. البته در این بحران سیاسی نام چندوزیر دیگر نیز مطرح بود که همگی آنها از سمت خود کنار رفتند. سیلوا به همکاری با چند نهاد غیردولتی متهم شد که با سندسازی و همچنین دور زدن قانون تلاش داشتند تا کمک‌های مالی دولتی دریافت کنند. مهم‌ترین نگرانی برزیلی‌ها در آن زمان تاثیر این بحران روی میزبانی آنها در این دو تورنمنت مهم بود که البته درنهایت هر دو آنها به شکل خوبی برگزار شد و کنار رفتن وزیر ورزش روی روند آماده‌سازی این کشور برای میزبانی از مهم‌ترین مسابقات ورزشی دنیا تاثیری نداشت.

کم‌کاری در ترکمنستان

ترکمنستان در سال‌هایی که بخشی از شوروی سابق بود نمایندگانی در ورزش این کشور داشت اما پس از فروپاشی شوروی و استقلال ترکمن‌ها، ورزش در این کشور رشد چندانی پیدا نکرد و به درخشش در چند ورزش خاص ازجمله کشتی و سوارکاری محدود شد. با این حال قربان قلی بردی محمدف، رئیس جمهور این کشور انتظارات زیادی از وزیر ورزش خود دارد و در این سال‌ها تلاش کرده تا ورزش را در کشورش به سطح مناسبی برساند. بردی محمدف حدود دو ماه پیش تصمیم گرفت دایانچ گولگلدیف، وزیر ورزش این کشور را به دلیل کاستی‌های جدی‌ای که در کارش وجود داشت از سمت خود برکنار کند. او در جلسه هیات دولت به شدت از عملکرد وزیرش انتقاد کرد و گفت که با وجود زیرساخت‌های مناسبی که برای ورزش این کشور ایجاد شده است، سطح آموزش برای ورزشکاران بسیار پایین است و برنامه‌های این وزارتخانه نتوانسته پیشرفتی برای ورزش ایجاد کند. او همچنین از این موضوع انتقاد کرد

که با وجود شرایط نامساعد آب و هوایی و گرمای شدید در این کشور، بیشتر فعالیت‌های ورزشی در فضای آزاد برگزار می‌شود و این موضوع می‌تواند سلامت ورزشکاران را به خطر بیندازد. همچنین اواز عدم توجه کافی به پرورش استعدادها و آموزش جوانان انتقاد کرد و درنهایت تصمیم گرفت فرد دیگری را به‌عنوان وزیر معرفی کند. بری محمدف فردی آن روز با همین دلایل، مدیر کانال ورزشی تلویزیون این کشور را نیز اخراج کرد تا نشان دهد در تصمیماتش برای تغییرات اساسی در ورزش این کشور و توجه به پرورش استعدادها بسیار جدی است.

زبون‌دربازسازی ورزشگاه

مراکش کشوری است که به‌صورت پادشاهی اداره می‌شود و شاه محمد ششم امور این کشور را تحت کنترل دارد. در سال ۲۰۱۴ یک اهمال کاری در بازسازی یکی از ورزشگاه‌های این کشور باعث برکناری محمد اوزین، وزیر ورزش مراکش شد. داستان از آنجا آغاز شد که مراکش قرار بود میزبانی رقابت‌های جام جهانی باشگاه‌ها را برعهده داشته باشد و اقدامات لازم برای بازسازی ورزشگاه‌ها و تجهیز آنها را آغاز کرده بود. ورزشگاه پرنس عبدالله در رباط، پایتخت این کشور یکی از ورزشگاه‌هایی بود که قرار بود میزبانی این تورنمنت را برعهده داشته باشد اما بارش شدید باران باعث شد جمع شدن آب به زمین چمن این ورزشگاه آسیب شدیدی وارد کند.

به دنبال این اتفاق پادشاه از رئیس دولت این کشور خواست تحقیقات در این زمینه انجام شود تا سبب این کم‌کاری مشخص شوند. دولت مبلغی حدود ۲۵ میلیون یورو برای بازسازی این ورزشگاه هزینه کرده بود اما باران سیل آساختار زیادی به آن وارد کرد. در تحقیقات اولیه مشخص شد سکرنتی که مسئولیت بازسازی ورزشگاه را برعهده داشته در زمین چمن

فوتبال ایران

احتمال استیضاح سلطانی فر

احمد راستینه، دبیر کمیته تربیت‌بدنی کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی با اشاره به جریمه بیش از ۶ میلیون یورویی بابت قرارداد مارک ویلموتس، سرمربی سابق تیم ملی فوتبال به تسنیم گفت: «مجلس نسبت به قرارداد ویلموتس بسیار حساس است و این موضوع را با جدیت پیگیری می‌کند. وزارت ورزش و جوانان باید نسبت به این حکم اعتراض کند، چرا که در انعقاد این قرارداد کوتاهی‌های زیادی صورت گرفته و گزارش‌های واصله برخی روابط ناسالم در پشت‌پرده این قرارداد وجود داشته است. کمیته تربیت‌بدنی کمیسیون فرهنگی مجلس به‌صورت فوق‌العاده موضوع این پرونده را مورد بررسی قرار خواهد داد. اگر برای ما مشخص شود که شخص وزیر ورزش و جوانان در نظارت بر قرارداد ویلموتس کوتاهی کرده و قصور و کم‌کاری وی مسجل شود، طرح استیضاح سلطانی فر در مجلس را کلید خواهیم زد.»

وزیر، تاج و هیات‌رئیس‌ه امروز در مجلس

رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس از جلسه ویژه این کمیسیون درباره بررسی قرارداد ویلموتس با حضور وزیر ورزش و جوانان، در این کمیسیون خبر داد. نصرالله پژمان‌فر، رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی از جلسه ویژه امروز این کمیسیون (دوشنبه ۳ شهریور) با حضور مسعود سلطانی‌فر، وزیر ورزش و جوانان و مسئولان حقوقی فدراسیون فوتبال برای بررسی قرارداد «مارک ویلموتس» سرمربی سابق تیم ملی فوتبال خبر داد. وی با بیان اینکه این قرارداد و حواشی پیرامون آن نگرانی‌ها و سئوالاتی را برای مردم ایجاد کرده، افزود: «مقرر شده در این جلسه پیرامون موضوع قرارداد سرمربی سابق تیم ملی فوتبال و حواشی ایجادشده پیرامون آن بحث و تبادل نظر شود و این قرارداد را بررسی مورد واکاوی قرار دهیم. قرار است در این نشست مشترک با حضور میهمانان، قرارداد و حکم صادرشده علیه فدراسیون فوتبال را بیشتر بررسی کنیم. این کمیسیون به‌عنوان کمیسیون تخصصی برای احقاق حق مردم ناروشن شدن موضوع و به‌نتیجه رسیدن، پرونده قرارداد فدراسیون با آقای ویلموتس را دنبال خواهد کرد.» طبق اخباری که خبرنگار «فرهیختگان» کسب کرده، قرار است مهدی تاج و اعضای هیات‌رئیس فدراسیون فوتبال نیز امروز در مجلس حاضر شوند تا پاسخگوی اعضای کمیسیون اصل ۹۰ باشند. اخیرا سازمان بازرسی نام هشت نفر را به‌عنوان متهم در پرونده ویلموتس به دادسرا ارسال کرده که گفته می‌شود تاج و اعضای هیات‌رئیس غیر از علی کفاشیان هستند.

واعظ‌آشتیانی در گفت‌وگو با «فرهیختگان»: باید با مافوق رئیس فدراسیون خاخی هم برخورد شود

وزیری به این ضعیفی در ۴ دهه اخیر نداشتیم

این قوه قضائیه با کسی تعارف ندارد

تکمیل شده و هشت نفر متهم هستند که این یک مورد بسیار خوب است البته شاید از این هشت نفر متهم چند نفر هم تبرئه شوند. در هر صورت متهم بودن به معنای مجرم بودن نیست بلکه متهم باید با ادله‌ای که می‌آورد پاسخگو باشد تا بتواند خودش را تبرئه کند. اتفاقا اگر نتیجه این بررسی‌ها توسط دادگاه روشن‌نگری شود برای افکار عمومی امرش ایجاد کرده و مردم خواهند فهمید چه خبر است. این موضوع نه تنها در ورزش بلکه باید در بخش‌های دیگر هم مورد توجه قرار بگیرد هرچند امروز دادگاه‌ها در بخش‌های دیگر هم علنی برگزار شده و اطلاع‌رسانی صورت می‌گیرد و اینها نکات مثبت به‌شمار رفته و اثربخشی خواهد داشت.

خداداد عزیزی می‌گوید اگر بتم است هم بیفتد این آقایان را تسکان نداده و فقط از میزی به میز دیگر منتقل می‌شوند و حداقل وضعیت ۱۵ تا ۲۰ سال اخیر را به این منوال دانسته است.

خداداد اگر چنین حرفی می‌زند به استناد آن است که می‌بیند هیچ اتفاقی در طول این سال‌ها نیفتاده اما الان آن اتفاق دیگر منتفی است چون دارند قاطعانه برخورد می‌کنند و این امری بسیار مهم در جهت افکار عمومی و استیفای بیت‌المال محسوب می‌شود.

به‌عنوان سوال پایانی در یکی از سریال‌های شبکه نمایش خانگی چنین دیالوگی مطرح بود که در کشور هر چقدر در سمت بالاتری باشید به زیر کشیدن و بازخواست کردن تان سخت‌تر می‌شود. اتفاقا در آن سریال هم بحث وزارت و وزیر شدن آن شخصیت مطرح بود حالا هم به‌نظر می‌رسد این موضوع را باید به وزیر ورزش در فضای واقعی نسبت داد.

بنظر من این بخشش غلوم‌آیز بوده که هر چه قدرت بیشتر باشد کمتر با او کار خواهد داشت. خبر این طور نیست وزارت ریاست جمهوری هم بالاخره یک مدتی دارد و تمام می‌شود اما نکته مهم این است اگر ادله محکم باشد رئیس جمهور و وزیر و معاون وزیر و مدیر کل نمی‌شناسد و قانون، برخورد لازم را با همه می‌کند که امیدوارم این طور باشد.

سرخاخی‌ها در ۱۰ سال اخیر حیف و میل زیادی داشتند

نمی‌دهد که ورزش در همه دولت‌ها اولویت آخر آقایان

در راس کار به‌شمار می‌رود؟
این موضوع مسلم و پرواضح است. متأسفانه هیچ دولتی ورزش اولویت اولش نبوده است و فقط برای عکس یادگاری گرفتن و شواف و شمار دادن. ورزش مورد توجه بوده است. ورزش ما اصلا مورد نگاه اول نیست. مقدم هر زمانی که روسای جمهور در انتخاب وزیر ورزش به اندازه وزیر امور خارجه حساسیت به خرج دادند مطمئن باشید می‌خواهند به ورزش هم اهمیت بدهند، ولی وزیر ورزش آخرین نفری است که مورد توجه قرار می‌گیرد. در واقع وقتی یک فردی از اطرافیان رئیس جمهور بیکار است او را به‌عنوان وزیر ورزش انتخاب و معرفی می‌کنند.

به‌نظر می‌رسد پنهان کاری آقایان در قرارداد ویلموتس از همان روز اول نشان می‌داد که یک روز اتفاقات بدی خواهد افتاد.

ما امروز شاهد یک اتفاق خیلی بد در این قراردادی که به ویلموتس گیت معروف شده است، هستیم. شش‌ماه کنبد از روز اول رسانه‌ها می‌گفتند قرارداد ویلموتس چگونه و چطور است، اما آن راپنهان کرده و مفاد آن را محرمانه اعلام کردند. اتفاقا سوال من از وزارت ورزش همین است آیا شما هم زورتان به فدراسیون فوتبال نمی‌رسید که این قرارداد را از آنها بگیرد و مورد توجه و نظارت قرار دهید. اگر گرفتید چرا منتشر نکردید، اگر هم نگرفتید این انتقاد به شما وارد است که این توانایی را نداشته‌اید که روی یک فدراسیون فوتبال نظارت کنید. در هر صورت هر کدام از موارد رخ داده باشد وزارت ورزش باید پاسخگو باشد این طور نیست که اگر یک رئیس فدراسیون خاخی است، فقط با وی برخورد شود بلکه باید با مافوق او هم برخورد شود که چرا نظارت درست‌نی نداشته است. سوال اینجاست که حراست فدراسیون فوتبال یا حراست وزارت ورزش یا اینها هم بر این اتفاقاتی که افتاده نظارتی نداشته‌اند؟ اتفاقا این موضوع جای سوال دارد و این سوال افکار عمومی و مطالبه مردم است پس آقایان باید پاسخگو باشند و بیباید جواب بدهند.

درنهایت هم که حتما مطلع هستید که پرونده ۸ متهم در این زمینه به دادسرای انقلاب ارسال شده است.

بله، مسئولان سازمان بازرسی کل کشور اعلام کردند که پرونده

یک بار هم گفته بودم دیگر زمان خوردن و در رفتن با این قوه قضائیه به پایان رسیده و الان این قوه با کسی تعارف ندارد آن هم در تمام عرصه‌ها و الان هم که بازرسی کل کشور به ماجرای ورود کرده و قاطعانه موضوع را پیگیری کرده، جای تشکر دارد که برای اولین بار مسئولان بخش ورزش بازرسی مورد نگاه اول نیست. مقدم هر زمانی که روسای جمهور در خودش باعث آرام کردن فضای عمومی جامعه می‌شود، چون اصل گزارش دادن بسیار حائز اهمیت است. ما در گذشته کسانی را در همین بازرسی کل کشور داشتیم که وقتی با آنها صحبت می‌کردیم مدعی می‌شدند که فلان وزیر خوب است چون حرف ما را گوش می‌دهد! البته این موضوع جای تعجب داشت. اگر رفتاری اشتباه است ابتدای امر باید چند بار تذکر داد و بعد باید آن را پیگیری کرد نه اینکه...

اگر قهرمانی‌های پرسپولیس که کارشناسان امر معتقدند بیشتر به واسطه کادر فنی وقت این تیم یعنی برانکو و دستیارانش به دست آمده و نقش مدیریت در آن تقریبا هیچ بوده را کنار بگذاریم، به‌نظر می‌رسد کارنامه وزارت ورزش در راهبری و مدیریت تیم‌های استقلال و پرسپولیس هم خیلی چنگی به دل نزده است.

مادر گذشته شاهد بودیم که این دو تیم برخلاف قانون نزدیک به دو سال با سرپرست اداره شدند. واقعا چه اتفاقی افتاده بود و در آن وقت بازرسی کل کشور کجا بود و چه تصمیمی گرفت؟ حیف و میل زیادی در این دو تیم صورت گرفت. در این ۱۰ سال گذشته حیف و میل‌های زیادی در این دو تیم انجام شد و پرونده‌های آن هم برای دادگاه ارسال شده است و باید این موضوع پیگیری و مطالبه‌گری شود.

به‌نظر شما این مسائل نشان

دو موضوع در بین مدیران و مسئولان ما هنوز فرهنگ‌سازی نشده و ما آن را نمی‌بینیم و با این رفتارها و توجیه کردن‌ها، آقایان بیشتر مردم را عصبانی می‌کنند.

شما هم به این موضوع اعتقاد دارید که وزارت ورزش هم در قرارداد بسته‌شده مقصر است؟

به هر جهت فدراسیون فوتبال از لحاظ ساختاری زیرمجموعه وزارت ورزش محسوب می‌شود، بنابراین چرا باید نمایندگان مجلس ابتدای به امر این موضوع را دنبال کنند تا قضیه منجر به استیضاح شود، به اعتقاد من آقایان باید خودشان قبل از این کارها استعفا بدهند. حالا درست است که این موضوع جزء وظایف نمایندگان مجلس به‌شمار می‌رود که هر وزیر و که ناکارآمد بود او را مورد بازخواست قرار داده و در صورتی که نهایتا به جمع‌بندی برای استیضاح رسیدند این کار را انجام بدهند اما این دلیل نمی‌شود که به‌خاطر افتضاح به‌بار آمده اصلا آقایان به فکر عذرخواهی و استغنا نیستند. واقعا متعجب مانده‌ام چون در این بیش از چهار دهه انقلاب وزیری به این ضعیفی ندیده‌ایم و به‌خصوص ورزش کشور وزیری به این بی‌خیالی و به این ضعیفی به خود ندیده است و این موضوع جای تاسف دارد.

در ایسن مدت هم نمایندگان مجلس به‌شدت پیگیر این موضوع بوده و اظهاراتی را مطرح کرده‌اند.

اتفاقا ایسن توقع از نمایندگان مجلس هم وجود دارد که فقط حرف بزنند، به‌جای حرف زدن و مصاحبه کردن عمل کنند. این درحالی است که قوه قضائیه در حال برخورد قاطعانه است. اتفاقا

گفت‌وگو

محمد رضا حاجی عبدالرازق
روزنامه‌نگار

به‌نظر می‌رسد وزارت ورزش به‌عنوان یک نهاد بالادستی فدراسیون فوتبال در اتفاقات اخیر و به‌خصوص قراردادی که با مارک ویلموتس به امضا رسید که منجر به یک حکم تاریخی علیه فوتبال ایران شد کم‌بی‌تقصیر نباشد، با این توضیح که به‌نظر می‌رسد انگار وزارت ورزش مصون از هر انتقاد و سرزنشی بوده و انگار کسی به این وزارتخانه و مسئولان‌ش کاری ندارد هرچند هر از گاهی صحبت از استیضاح وزیر ورزش توسط نمایندگان مجلس شورای اسلامی مطرح می‌شود. با این حال به‌نظر می‌رسد مطالبه اصلی مردم این بار این است که خاطیان و آنهایی که در این زمینه یعنی هدر دادن پول بیت‌المال قصور داشته‌اند وزیر بار این قضیه نمی‌روند بی‌کفایتی را متوجه دیگران می‌دانند، معرفی و برخورد لازم با آنها صورت بگیرد. چه بسا در این زمینه اتفاقات مهمی نیز در آینده در فدراسیون فوتبال رخ دهد که منجر به برکناری تمامی اعضا شود و به این واسطه بعد از مدت‌ها شاهد یک پاکسازی در فوتبال کشور باشیم. در خصوص اتفاقات اخیر و ابهاماتی که وجود دارد دقایقی با مدیرعامل اسبق استقلال به صحبت پرداختیم. گفت‌وگوی «فرهیختگان» با امیررضا واعظ‌آشتیانی را در ادامه می‌خوانید.

III

چقدر نقش وزارت ورزش در وقایع اخیر را موثر و پررنگ می‌دانید؟ این در حالی است که الان مجلس و بازرسی کل کشور نیز به این موضوع ورود کرده و به‌نظر می‌رسد اتفاقاتی در آینده خواهد افتاد.

من معتقدم قبل از اینکه آقایان بخواهند استیضاح شوند باید خودشان بابت این اقتضاحات استعفا بدهند، اما دو چیز متأسفانه مغفول واقع شده یعنی در بین مدیران ما باب نیست؛ اول فرهنگ عذرخواهی و سپس فرهنگ استعفا کردن بعد از اشتباهات و اقتضاحاتی که صورت می‌گیرد. شما ببینید در خیلی از کشورها وقتی عملکرد یک مدیر یا مسئول مورد پسند جامعه واقع نمی‌شود و عملکرد قابل قبولی ندارند ابتدا مقام مسئول یا آن مدیر عذرخواهی کرده و سپس استعفا می‌کند، اما اینجا قدرت توجیه کردن رفتارهای غیرمتعارف مدیریتی بسیار رواج دارد یعنی به‌جای اینکه عذرخواهی کرده و فضا را آرام کنند و در ادامه استعفا آنها موجب استیفای حقوق مردم شود چنین اتفاقی نیفتاده و متأسفانه همان طور که گفتیم این